

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik
<http://www.javornik-drustvo.si>

Letnik III, Številka 7, Julij 2002
ISSN 1581-1379

Pozdravljeni!

Poletje je spet tu. Do jeseni ni mesečnih sestankov in rednih torkovih srečanj v društveni sobi. Poletni počitniško-dopustniški meseci so idealna priložnost za opazovanja – v lastni režiji ali pa na društvenem observatoriju, kjer je članom društva na voljo odlična oprema in prijetna družba.

Aram, aram_karalic@yahoo.com

Prošnja!

Prosimo gospoda Draga Kadunca (ali koga, ki ga pozna, naj ga obvesti), člana ADJ, da pošlje svoj naslov v društvo, ker mu ne moremo pošiljati mesečnikov.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Alpe Adrija v Reki dne 2.6. 2002

2.6. smo se v Reki na Hrvaškem zbrali predstavniki astronomskih društev iz Hrvaške, Italije in Slovenije na srečanju neformalnega združenja Alpe Adrija. Tematsko bi lahko rekli, da je bil poudarek srečanja na dveh stvareh: predstavivi dela društev in skupni moči pri nastajanju zakonodaje proti svetlobnemu onesnaženju.

Predstavitelji društev:

Na srečanju so se predstavila naslednja društva:

- ★ **AA Pordenonese**, poudarek njihove predstavitve je bil na delu s CCD kamero Starlight X-press SX in video snemanju Jupitra s vebkamaro na 114 mm refraktorju. Društvo prodaja 40 cm refraktor, ker imajo na njemu probleme s centriranjem optike.
- ★ **Astrofili Pordenonese**, poudarjajo to, da ima velika večina članov tega društva doma svoje teleskope.
- ★ **Circolo Astrofili Talmassns**, v novem observatoriju, ki deluje šele 6 mesecev imajo nov teleskop 350 mm. Predstavili so tudi njihovo zelo obsežno spletno stran, kjer najdete vse od supernov, galaksij, meglic, kometov do meteorjev. Lani so opazovali 24 kometov. Posnetke kometov obdelujejo s Astroart programom in tako na kometu lahko preučujejo detajlne strukture. Letos nameravajo opazovati Leonide iz Arizone.
- ★ **Circolo Curtular Astronomico di Farra**, večino dela vložijo v opazovanje asteroidov. V lanskem letu so opazovali 34 asteroidov od tega je 5

novoodkritih. Od leta 1997 do danes so odkrili že 81 novih asteroidov, od katerih so poimenovali že 12 asteroidov. Največ delajo z Newtonom 300 mm $f/4$ in CCD ST-6.

- ★ **Astronomsko društvo Javornik**, predstavitev novega sistema za avtomatsko video opazovanje meteorjev.
- ★ **Astronomsko društvo Višnjan**, do konca letošnjega leta bodo pričeli delati z novim teleskopom v novem observatoriju.
- ★ **Astronomsko društvo Vidulini** je novo društvo, ki se je ustanovilo lani. V osnovni šoli gradijo observatorij in planirajo nabavo teleskopa, večino imajo mladih članov.
- ★ **Astronomsko društvo Mali Lošinj – Leo Brener** večina aktivnosti tega društva je osredotočena na osnovnošolce.
- ★ **Astronomsko društvo Rijeka**, gostitelji tega srečanja so nam pokazali v lanskem maju odprt observatorij, ki jim ga je sponzoriralo mesto. Prav tako jim mesto Reka plačuje enega zaposlenega. Observatorij je odprt za javnost vsak četrtek od 21 uri. Popularizirajo astronomijo in sorodne vede.

Svetlobno onesnaženje:

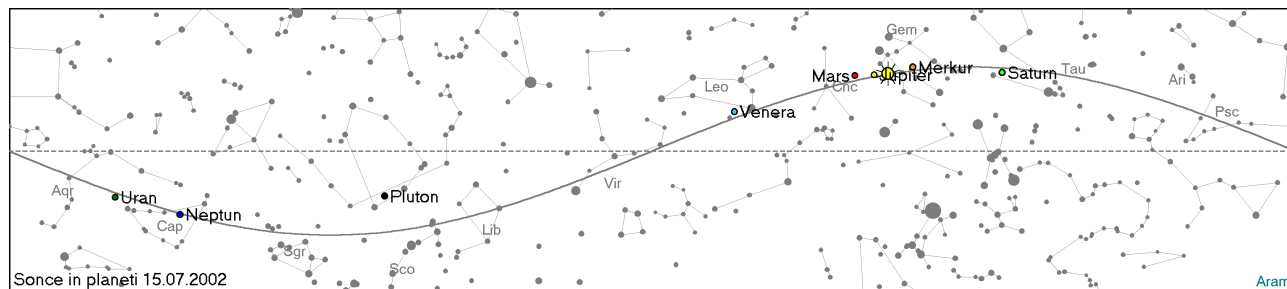
Glaven poudarek tega srečanja je bil, poleg predstavitve dela društev, še o delu pri pripravi zakonov o omejevanju svetlobnega onesnaženja. Saj je posamezna država nemočna, če ji tudi sosedje svetijo. Zato smo se dogovorili za naslednji sestanek srečanja Alpe Adrija v Trstu, kjer bi širši javnosti Italije, Slovenije in Hrvaške s pomočjo tiskovne konference prikazali problematiko svetlobnega onesnaženja. Na tem srečanju bi vsa astronomska društva javno podpisovala tudi apel vladam vseh treh držav za čim prejšnje sprejetje zakonodaje proti svetlobnemu onesnaženju. Ta sestanek astronomskih društev bo nekje v septembru ali oktobru letošnjega leta.

Astronomsko društvo Višnjan pa vabi še na nekaj dogodkov (www.astro.hr):

- ★ 12.–19.7. YC letni tabor naravoslovja
 - ★ 22.–29.7. Summer School of Science – poletni tabor znanosti
 - ★ 9.–18.8. VSA 2002 – Višnjan School of Astronomy
- Mihaela, mtriglav@yahoo.com*

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernardze@yahoo.com

DRUŠTVENA SOBA JE JULIJA IN AVGUSTA ZAPRTA!

Planeti v juliju

- ★ **Merkur** je viden le v prvem delu meseca zjutraj, ko v ozvezdju Bika vzhaja okoli štirih.
- ★ **Venera** je julija Večernica. Giblje se v ozvezdju Leva in sprva zahaja kmalu po enajsti, konec meseca pa zaide že okoli desetih.
- ★ **Mars** julija ni viden.
- ★ **Jupiter** julija ni viden.
- ★ **Saturn** je v ozvezdju Bika viden zjutraj; sprva vzhaja okoli štirih, nato pa vedno bolj zgodaj. Konec meseca vzide ob pol treh.
- ★ **Uran** je viden večino noči. Sprva vzhaja kmalu po enajsti, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide že kmalu po deveti. Giblje se v ozvezdju Vodnarja.

Meteorji v juliju

Pegazidi – JPE

Ta meteorski roj je viden le nekaj dni: od 7. do 13.7. Največ jih lahko vidimo ob vrhuncu 9.7. (torek), ko je ZHR 3, takrat se njihov radiant nahaja na $\alpha = 340^\circ$ in $\delta = +15^\circ$. Največ lahko vidimo šibkih meteorjev. Luna jih letos ne bo motila saj je 10.7. v mlaju. Najbolje jih je opazovati v drugi polovici noči, ko radiant zleze že dovolj visoko za kvalitetna opazovanja.

Perzeidi – PER

Luna je 8.8. v mlaju tako, da naših opazovanj ne bo motila. Perzeidi so aktivni od 17.7. do 24.8. s tradicionalnim vrhuncem 12.8. ob 22^h30^m UT (ponedeljek) z ZHR-jem okoli 140. Mogoče bomo lahko videli tudi povečano aktivnost Perzeidov ob sekundarnem (12.8. ob 20^h15^m UT) in terciarnem (13.8. ob 8^h30^m UT) vrhuncu, ki sta nastala v bližini prehoda matičnega kometa skozi priončje v začetku 90-ih let prejšnjega stoletja. Od terciarnega vrhunca lahko pričakujemo do nekje 75 ± 10 ZHR. Vendar za ta dva vrhunca sploh ni nujno, da se bosta pojavila. Radiant teh srednje hitrih meteorjev se nahaja na $\alpha = 46^\circ$ in $\delta = +58^\circ$.

α Kaprikornidi – CAP

Kaprikornidi so aktivni od 3.7. do 15.8., z vrhuncem 29.7. (ponedeljek) ZHR 4. Te zelo počasne meteorje bo letos motila Luna saj je 24.7. v mlaju. Njihov radiant se ob vrhuncu nahaja na $\alpha = 307^\circ$ in $\delta = -10^\circ$.

δ Akvaridi – NDA in SDA

Južni δ Akvaridi (SDA) so aktivni od 12.7. do 19.8., vrhunec dosežejo 27.7. (sobota) z ZHR 20. Takrat se njihov radiant nahaja na $\alpha = 339^\circ$ in $\delta = -16^\circ$. Motila jih bo Luna, saj je 24.7. v ščipu.

Severni δ Akvaridi (NDA) pa so aktivni od 15.7. do 25.8. in dosežejo vrhunec 8.8. (četrtek) z ZHR 4 na $\alpha = 335^\circ$ in $\delta = -5^\circ$. Letos jih Luna ne bo motila saj je ob njihovem vrhuncu v mlaju.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram.karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo